

Verslag van het DG-overleg rijksbrede fraudebestrijding (concept)

Datum: woensdag 28 mei 2015

Aanwezigen: [] (VenJ, voorzitter), [] (SZW), [] (Nationale Politie), [] (OCW), [] (FIN/DGBel), [] (VWS), [] (FIN/BZ), [] (AZ), [] (EZ/NVWA), [] (OM), [] (OM), [] (VenJ), [] (VenJ), [] (VenJ, verslag)

1. Opening en actualiteiten

Fraudewet

[] meldt dat een wetswijziging nu voorligt voor de wetgevingstoets van VenJ. Agendering in de CWIZO staat gepland voor half juni zodat het stuk nog voor het zomerreces naar de Kamer kan worden gezonden.

Wetsvoorstel herpositionering taken NZa en deregulering

[] licht toe dat dit voorstel volgt op de uitkomsten van de commissie Borstlap en de VWS-brief 'Kwaliteit loont' over wijziging van artikel 13 van de Zorgverzekeringswet. Hoofdpijnen zijn onder andere het scheppen van een kader voor deregulering en gewijzigde verhouding in regulerings- en toezichtstaken. In een eerste versie van de memorie van toelichting leek het alsof de NZa alle bevoegdheden met betrekking van bestuurlijke boetes zou moeten inleveren, maar dat is in een recentere versie bijgesteld. Volgens [] zal de NZa bijvoorbeeld in het geval van spookzorg ook in de toekomst op kunnen treden. Volgens het huidige tijdspad wordt het stuk half juni in de CWIZO besproken.

[] vraagt zich af welke gevolgen de herpositionering van de NZa maar meer in het bijzonder de overgang van een verbods- naar een gebodsregime precies zal hebben voor de fraudebestrijding. [] denkt dat er gevolgen zullen zijn voor de handhaving en vraagt om meer tijd voor het Openbaar Ministerie om de gevolgen te kunnen overzien. [] ondersteunt dit en benadrukt dat het belangrijk is om voor de CWIZO-vergadering duidelijk te hebben of er grijze gebieden ontstaan die tot frauderisico's leiden. [] vult aan dat in aanvulling op de vragen op het terrein van toezicht en handhaving, de meer algemene beweging naar deregulering niet overeen lijkt te komen met de uitgangspunten van de rijksbrede aanpak van fraude. [] merkt op dat het goed zou zijn deze spanning ook in de memorie van toelichting tot uitdrukking te laten komen.

[] concludeert, gehoord het commentaar, dat het goed is om over deze onderwerpen op korte termijn met SZW, FIN, V&J en OM verder te spreken en zal daarvoor het initiatief nemen.

Institute for Financial Crime

[] meldt dat vandaag, 28 mei, de lancering van het Institute for Financial Crime plaatsvindt. Dit is een initiatief van Deloitte-partner [] in samenwerking met onder andere [] en advocaat []. Het instituut wil zich onder andere richten op innovatie op het terrein van onderzoek, samenwerking en educatie. Enkele aanwezigen zijn door het initiatief benaderd. [] stelt voor om als overheidspartijen 1 lijn aan te houden voor wat betreft eventuele samenwerking met het instituut. Voorlopig is die lijn om af te wachten welke activiteiten er precies zullen plaatsvinden.

Verantwoordingsdebat

[] geeft een terugkoppeling uit het verantwoordingsdebat dat de minister-president afgelopen dinsdag met de Tweede Kamer heeft gevoerd. Er zijn daarbij enkele vragen gesteld over fraudebestrijding, o.a. over het tijdpad van de kaderwet gegevensuitwisseling en de manier waarop het kabinet zeker stelt dat nieuwe regelgeving inderdaad op frauderisico's getoetst gaat worden. In antwoord op de eerste vraag is verwezen naar de voortgangsrapportage van komend najaar en ten aanzien van de tweede vraag is onder andere de rol van de wetgevingskwaliteitstoets van VenJ toegelicht. Gezien de aandacht van de Kamer voor de feitelijke toepassing van de richtlijn fraudebestendige regelgeving en de resultaten daarvan bepleit [] dat het goed zou zijn als departementen er op letten dat overwegingen ten aanzien van fraude expliciet worden opgenomen in de memorie van toelichting bij nieuwe voorstellen. [] concludeert dat straks ook uit de voortgangsrapportage moet blijken hoe het kabinet invulling heeft gegeven aan de richtlijn.

2. Verslag DG-overleg 22 april 2015

Geen opmerkingen.

3. Vervolg kaderwet gegevensuitwisseling

[] licht toe dat voorliggend stuk bedoeld is om richting de bewindspersonen terug te koppelen hoe de bespreking van het voorstel van een kaderwet politiek is ontvangen in de Tweede Kamer. De conclusie van de minister van VenJ in het AO van 8 april was dat er voldoende steun is om wetgeving voor te bereiden en dat daarbij op een aantal specifieke vraagpunten nader moet worden ingegaan. Inmiddels is het stuk ook schriftelijk gewisseld in het IOWJZ en dat heeft nog enkele opmerkingen opgeleverd over onder andere het karakter van de wet en de zgn. modelbepaling.

[] merkt op dat het goed zou zijn om een planning in dit stuk op te nemen en ook om zicht te krijgen op de deelplanning van de 3 voorgestelde onderdelen van het wetsvoorstel. []
Bik vraagt of de voorgenomen wijzigingen in de weg zullen staan van bestaande samenwerkingsverbanden op grond van de Wet Politiegegevens, waarin de politie participeert. []
[] antwoordt dat het voorstel juist bedoeld is om samenwerkingsverbanden en de bijbehorende gegevensuitwisseling te versterken, door twijfel over de juridische mogelijkheden tot uitwisseling weg te nemen. Het is wel denkbaar dat bestaande samenwerkingsverbanden aan nieuwe voorwaarden moeten voldoen. [] merkt op dat het van belang is dat in de werkgroep die het wetsvoorstel gaat uitwerken, in een open sfeer wordt samengewerkt, waarbij goed rekening gehouden wordt met de specifieke belangen van de betrokken departementen. Daarnaast wekt het voorstel om te gaan werken met een modelbepaling de indruk dat door VenJ ruimte wordt weggenomen bij de andere departementen als het gaat om het oordeel of en zo ja welke wijzigingen in sectorale wetten nodig zijn. [] benadrukt dat het uiteindelijk aan de verantwoordelijke minister is om te beoordelen welke gegevens door zijn diensten met anderen gedeeld worden, en dat er bij VenJ geen enkele intentie is om daaraan afbreuk te doen. []
[] stelt dat de modelbepaling uitsluitend faciliterend bedoeld is, om te bevorderen dat alle departementen vanuit een eenduidige aanvliegroute starten, waarbij de departementen zelf alle ruimte behouden om te beslissen hoe de tekst in de modelbepaling het beste kan worden toegesneden op de specifieke sectorale wetten als het gaat om de te formuleren uitzonderingen op het "Ja, tenzij"-principe. [] meldt dat [] zich hierin goed kan vinden en dat hierover

bij VWS geen ongemak bestaat. [] [] concludeert dat het stuk -met een tekstuele aanpassing van de tekst over de modelbepaling- zal worden geagendeerd voor de MC van 9 juni, met als doel om de werkgroep een helder politiek mandaat te geven om wetgeving verder uit te werken.

4. Stand van zaken landelijke aanpak adreskwaliteit

Bij afwezigheid van vertegenwoordiging van BZK meldt [] [] dat BZK na de gateway review een rond langs de stakeholders heeft gemaakt om de governance van het project te verbeteren. Die gespreksronde heeft BZK voldoende vertrouwen gegeven dat het project voort kan gaan. Gelet hierop is er voor BZK geen aanleiding dit thema te agenderen voor de MC Fraude van juni. [] meldt dat het financieringsvraagstuk tussen BZK en SZW nog niet is opgelost en dat dit zou moeten worden meegenomen in de augustusbrief. [] bevestigt dat SZW niet akkoord is met het voorstel om de bijdrage voor het hele project nu al in het geheel over te maken, als daar niet de garantie tegenover staat dat dit geld terugkomt wanneer na 1 jaar blijkt dat het project geen succes is. [] [] concludeert dat deze kwestie eventueel met hulp van FIN door BZK en SZW samen moet worden opgelost.

5. Stand van zaken mogelijke frauderisico's rijkssubsidies

[] geeft een korte toelichting op de notitie en meldt dat er wordt gewerkt met een ambitieus tijdpad dat ertoe moet leiden dat in de MC van september kan worden gesproken over de uitkomsten van het onderzoek. Daarnaast werkt de ADR aan een onderzoek naar de naleving van het uniform subsidiekader dat later verschijnt. In antwoord op [] meldt [] dat bij de selectie van de regelingen vooral is gelet op de financiële omvang en de representativiteit van de regeling voor het betreffende departement. [] [] herinnert aan de vraag van minister Kamp in de MC van maart waarom er zo weinig aangiftes of meldingen worden gedaan van subsidiefraude, het zou goed zijn om hier in de rapportage van september aandacht aan te besteden. [] benadrukt dat meer aangiften geen doel op zich zou moeten zijn; in de praktijk komen er ook meldingen bij het OM terecht die soms niet eens op een strafbaar feit zien. Het heeft [] voorkeur dat partijen eerst contact opnemen met het OM, voordat men aangifte doet.

6. Stand van zaken subjectgerichte aanpak

[] licht toe dat dit project onder andere gericht is op het ontwikkelen van risicoprofielen op basis van gegevens van overheidsdiensten. Dit is echter nog niet van start gegaan door openstaande juridische vraagstukken. Op dit moment onderzoekt SZW de juridische houdbaarheid waar het gaat om de gegevensverstrekking vanuit I-SZW. [] benadrukt dat [] niet de indruk heeft dat SZW onwillig is, maar dat soms ook niet duidelijk is wie er over een vraagstuk mag beslissen. [] en [] maken de afspraak om hier bilateraal over verder te spreken. Daarna wordt duidelijk of en hoe het project kan worden voortgezet.

7. Biografie burgerinitiatief 1-overheid

[] licht toe dat dit rapport een aantal waarnemingen bevat die van toepassing lijken op enkele moeizaam lopende projecten in de rijksbrede aanpak. [] denkt dat hete commitment dat er in het DG-overleg is, soms nog onvoldoende doorwerkt in de organisaties.

[] denkt dat dit deels komt door knelpunten in capaciteit; pilots zoals die in Amsterdam komen altijd in aanvulling op het reguliere werk. Echt commitment en samenwerking is daarom gebaat bij een voorziening die voor langere tijd wordt ingericht. [] vindt het logisch om te kijken naar het terugverdienratio van pilots ; als dan blijkt dat andere initiatieven meer opleveren dan kan het gebeuren dat de Belastingdienst niet meedoet aan een project. [] concludeert dat er zeker lering getrokken kan worden uit het verloop van de Amsterdamse pilots en dat het rapport inclusief de erin opgenomen aanbevelingen zal worden besproken in een overleg in de ambtswoning van burgemeester Van der Laan op 23 september a.s.. De voorbereiding daarvan zal samen met de uitgenodigde organisaties ter hand zal worden genomen.

8. Fraudeonderwerpen volgende kabinetsperiode

In verband met de afwezigheid van BZK schuift dit onderwerp door naar een volgend DGO.

9. Voortgangsrapportage en actiepunten rijksbrede aanpak fraude

Er zijn deze maand geen bijzonderheden.

10. Agenda MC 9 juni

- Vervolg kaderwet gegevensuitwisseling
- Stand van zaken onderzoek fraude met subsidies

11. Rondvraag